

Elintarvikkeen ainesosat - muutoksia

16.10.2014

Allergeenit ja intoleransseja aiheuttavat aineet

(Elintarviketietoasetus, artikla 9, 21 ja 44, liite II) 1/6

Yleissääntö

- Allergiaa ja intoleransseja aiheuttavat aineet tai niistä peräisin olevat ainesosat tulee **aina ilmoittaa ainesosaluettelossa.**
- **Ei sovelleta mitään niistä helpotuksista,** joista on säädetty EPNA:n 19-20 §:ssä.
- Aineen / tuotteen nimi ilmoitettava selkeästi; erotuttava selvästi muista ainesosista, esim., kirjaintyyllillä tai **lihavoinnilla** tai taustavärillä

Allergeenit ja intoleransseja aiheuttavat aineet - Elintarviketietoasetus, liite II, 2/6

ALLERGIOITA TAI INTOLERANSSEJA AIHEUTTAVAT AINEET JA TUOTTEET

1. Gluteenia sisältävät viljat (eli vehnä, ruis, ohra, kaura, speltti, kamut-vilja tai niiden hybridikannat) ja viljatuotteet, lukuun ottamatta seuraavia:
 - a) vehnäpohjaiset glukoosisiirapit, dekstroosi mukaan lukien ⁽¹⁾;
 - b) vehnäpohjaiset maltodekstriinit ⁽¹⁾;
 - c) ohrapohjaiset glukoosisiirapit;
 - d) viljat, joita käytetään alkoholitisleiden valmistukseen, maatalousperäinen etyylialkoholi mukaan lukien.
2. Äyriäiset ja äyriäistuotteet.
3. Munat ja munatuotteet.
4. Kalat ja kalatuotteet lukuun ottamatta seuraavia:
 - a) vitamiini- ja karotenoidivalmisteiden kantaja-aineena käytettävä kalaliivate;
 - b) oluen ja viinin valmistuksessa kirkastamiseen käytettävä kalaliivate tai kalaliima.
5. Maapähkinät ja maapähkinätuotteet.
6. Soijapavut ja soijapaputuotteet lukuun ottamatta seuraavia:
 - a) täysin jalostettu soijaöljy ja -rasva ⁽¹⁾;

Allergeenit ja intoleransseja aiheuttavat aineet - Elintarviketietoasetus, liite II, 2/6

- b) soijasta peräisin olevat luonnon tokoferolien sekoitus (E306), luonnon D-alfatokoferoli, luonnon D-alfatokoferoliasetaatti ja luonnon D-alfatokoferolisukkinaatti;
 - c) soijasta peräisin olevien kasviöljyjen kasvisterolit ja kasvisteroliesterit;
 - d) soijasta peräisin olevista kasvisteroleista valmistetut kasvistanoliesterit.
7. Maito ja maitotuotteet (laktoosi mukaan lukien) lukuun ottamatta seuraavia:
- a) hera, jota käytetään alkoholitiseiden valmistukseen, maatalousperäinen etyylialkoholi mukaan lukien;
 - b) laktitoli.
8. Pähkinät, eli: mantelit (*Amygdalus communis* L.), hasselpähkinät (*Corylus avellana*), saksanpähkinät (*Juglans hewpähkinät* (*Anacardium occidentale*), pekaanipähkinät (*Carya illinoensis* (Wangenh.) K. Koch), parapähkirletia *excelsa*), pistaasipähkinät (*Pistacia vera*), Macadamia- ja Queensland-pähkinät (*Macadamia ternifolia*), tai otteet lukuun ottamatta pähkinöitä, joita käytetään alkoholitiseiden valmistukseen, maatalousperäinen etyylialkoholi mukaan lukien.
9. Selleri ja sellerituotteet.
10. Sinappi ja sinappituotteet.
11. Seesaminsiemenet ja seesaminsiementuotteet.
12. Rikkidioksidi ja sulfiitit, joiden pitoisuudet ovat yli 10 mg/kg tai 10 mg/l kokonaisrikkidioksidina; laskettaa jotka on tarkoitettu sellaisenaan nautittavaksi tai valmistettu valmistajan ohjeiden mukaisesti.
13. Lupiinit ja lupiinituotteet.
14. Nilviäiset ja nilviäistuotteet.

}

Allergeenit ja intoleransseja aiheuttavat aineet 3/5

- Koskee myös **pakkaamattomia ja suurталouksien kautta kuluttajille toimitettavia elintarvikkeita**

-> -> *tietoja ei voi antaa pelkästään kuluttajan pyynnöstä*

->jäsenvaltio voi antaa tarkempia sääntöjä tavasta, jolla tiedot on annettava (art. 44) -> (Kansallinen MMMa valmisteilla)

Allergeenit ja intoleransseja aiheuttavat aineet 4/5

- Esimerkkejä
 - maitojauhe tai maitojauhe
 - ...~~pähkinä~~ ->...parapähkinä
 - vehnä jauho, ohramallas, kaurahiutaleet
 - Huom. gluteeni voidaan ilmaista ko. tapauksissa vapaaehtoisesti, esim. vehnä jauho (sisältää gluteenia)
 - Jos gluteenia lisätetään ainesosana, alkuperä ilmaistava, esim. ..gluteeni (vehnä)
 - ...hera (maito)...
 - ...lohi, juusto... [ei vaadita ilmaistavan lohi (kala), juusto (maito)]

Allergeenit ja intoleransseja aiheuttavat aineet 5/6

- Jos *kaikki ainesosat* ovat allergiaa aiheuttavia, tulee ne kaikki korostaa *muihin pakollisiin tietoihin nähden*.
- *Elintarvikkeen suurin pinta-ala <math>< 10 \text{ cm}^2</math>*:
 - Aineosaluettelo ei vaadita -> allergiaa ja intoleransseja sis. aineet ilmaistaan ..”sisältää”.. (Ainesosatiedot on toimitettava muilla keinoin tai asetettava saataville kuluttajan pyynnöstä.)
- Jos elintarvikkeen nimestä käy ilmi ko. allergisoiva aine -> ei sitä tarvitse muualla ainesosassa korostaa; esim. Maitomustikkapirtelö (Ainekset: maito, mustikka....)

Allergeenit ja intoleransseja aiheuttavat aineet 6/6

Kontaminanteina:

- Joissakin tapauksissa elintarvikkeeseen voi joutua *kontaminaationa sellaisia ainesosia, jotka eivät kuulu sen reseptiin.*
- Kun kaikki voitava on tehty kontaminaatoriskin poistamiseksi linjastossa ja kun allergeenin varoitusmerkintä katsotaan riskinhallintatoimena tarpeelliseksi
 - Suositellaan merkintää ”*Saattaa/voi sisältää pieniä määriä [esim. hasselpähkinää] / [hasselpähkinä]jäämiä*” ja ruotsiksi ”*Kan innehålla spår av [hasselnöt]*”

Elintarvikkeen ainesosat - yksityiskohtaisia säännösmuutoksia (Elintarviketietoasetus, artikla 18, liite VII) 1/2

- **Esimerkiksi:**

- **Kasviöljyt ja -rasvat** voidaan ilmoittaa ainesosaluettelossa ryhmänimellä, jonka jälkeen on lueteltava öljyjen kasvialkuperä. Luetteloa voidaan täydentää maininnalla ”vaihtelevina osuuksina”. Jos öljy on kovetettu, on sen yhteydessä tapauskohtaisesti ilmoitettava ”*kokonaan kovetettu*” tai ”*osittain kovetettu*”.
- **Nanomateriaalia** sisältävien ainesosien jäljessä on oltava sana ”nano” suluissa. Tästä on kuitenkin olemassa poikkeuksia, jolloin kyseistä merkintää ei vaadita, esimerkiksi elintarvikelisiä aineita ja elintarvike-entsyymit, joilla ei ole teknologista vaikutusta valmiissa tuotteessa.

Ainesosaluettelossa yksityiskohtaisia säännösmuutoksia (Elintarviketietoasetus, artikla 18, liite VII) 2/2

- **Esimerkiksi:** Lisätty vesi ja haihtuvat ainesosat
 - Lisätty vesi ja haihtuvat aineet ilmoitetaan sen mukaan, paljonko niitä on lopullisessa elintarvikkeessa. Jos lopullisessa elintarvikkeessa on < 5 % lisättyä vettä tai haihtuvaa ainetta, ei sitä tarvitse lainkaan ilmoittaa ainesosaluettelossa.

Tätä poikkeusta ei kuitenkaan sovelleta seuraaviin:

- lihaan
- raakalihavalmisteisiin
- jalostamattomiin kalastustuotteisiin ja
- jalostamattomiin simpukoihin.